

Dosarul nr. 1reab-8/2023
1-23035366-01-1reab-09032023

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte – Talpă Boris,

Judecători – Eremciuc Ghenadie, Țurcan Anatolie, Daguța Sergiu, Mânăscuță Igor,

judecând fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General interimar, Nesterov Aliona, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei norodnice a raionului Rîșcani din 01 decembrie 1978, în cauza penală în privința lui

Voloșciuc Vasili XXXX, născut la xxxx, originar din
xxxx, domiciliat în Xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de recurs: 09.03.2023 - 19.03.2024,

Asupra recursului menționat, completul de judecată

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei norodnice a raionului Rîșcani din 01 decembrie 1978, Voloșciuc Vasili a fost condamnat în baza art. 77 alin. (1) Cod penal al RSSM, la 3 ani privațiune de libertate, cu executare în colonie de corectare prin muncă cu regim comun.

2. Potrivit sentinței, Voloșciuc Vasili a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind recunoscut apt de serviciul în forțele armate ale URSS, de către comisia medicală pe lângă Comisariatul raional militar Rîșcani, la 13 octombrie 1978, a recepționat citația de a se prezenta la Centrul de recrutare al Comisariatului raional pentru a fi încadrat în serviciul militar activ al Armatei Sovietice, însă, la data stabilită, nu s-a prezentat, eschivându-se intenționat de la înrolarea în serviciul militar activ, invocând refuzul prin convingeri de ordin religios, adică a comis infrațiunea prevăzută de art.77 alin. (1) Cod penal al RSSM (red.an.1961).

3. La 07 martie 2023, Adjunctul Procurorului General interimar, Nesterov Aliona, a declarat recurs în anulare, invocând temeiurile prevăzute de art. art. 452 alin.(1), 453 alin.(1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea sentinței Judecătoriei norodnice a raionului Rîșcani din 01 decembrie 1978 în privința lui Voloșciuc Vasili cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

În argumentarea recursului în anulare, invocă că:

- inculpatului Voloșciuc V. i-au fost încălcate drepturile stipulate în art.18 din Declarația Universală a drepturilor omului, potrivit căruia „*orice persoană are dreptul la libertatea gândirii, a conștiinței și a religiei*”, garantate de art.9 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prin urmare, nu putea fi acuzat și condamnat;

- a fost încălcat art. 4 Protocolul nr. 7 al CEDO, care prevede dreptul de a nu fi judecat

și pedepsit de două ori, pentru una și aceeași faptă, or față de acesta au fost aplicate două pedepse principale - privațiune de libertate și obligarea îndeplinirii unor munci fizice în lagăr de corectare prin muncă;

- sentința de condamnare este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil;

- potrivit art. 3 lit. g) al Legii RM nr. 1225/1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, sunt declarate nevinovate persoanele care în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990 au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv cele care au fost „condamnate pentru eschivare, din motive religioase, de la înrolare în rândurile armatei roșii”;

- s-a stabilit că, în privința lui Voloșciuc Vasili, care a fost condamnat în baza art. 77 alin. (1) Cod penal al RSSM, sunt aplicabile prevederile art. 3 lit. g) din Legea nr. 1225/1992, nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice;

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Voloșciuc Vasili, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în legătură cu prezența circumstanțelor care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare declarat, în baza materialelor din dosar și a motivelor invocate, completul de judecată concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform art. 53 din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, (nr.1225-XII din 08 decembrie 1992), recursurile în anulare sau deciziile Procuraturii Generale privind refuzul reabilitării prevăzute la articolul 52 alineatul 4 din prezenta lege se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Totodată, completul de judecată menționează că cauza dată se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală până la operarea modificărilor prin Legea privind modificarea unor acte normative (nr. 246 din 31.07.2023, care în partea relevantă a art.XI alin.(3¹) în vigoare din 01.09.2023) și ulterior a fost completată prin Legea privind modificare unor acte normative (nr. 286 din 05.10.2023, în vigoare din 28.11.2023), potrivit căroră, *recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.*

Astfel, hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală (la caz în redacția legii în vigoare la data declarării recursului în anulare, până la 01.09.2023), în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice (nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992).

Potrivit prevederilor art. 3 lit. g) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai

în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv cele care au fost „condamnate pentru eschivare, din motive religioase, de la înrolare în rândurile armatei roșii”.

Astfel, la caz se constată că, prin sentința Judecătoriei norodnice a raionului Rîșcani din 01 decembrie 1978 Voloșciuc Vasili fost condamnat în baza art. 77 alin. (1) Cod penal al RSSM, la 3 ani privațiune de libertate, cu executare în colonie de corectare prin muncă cu regim comun, a executat pedeapsa în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, pentru refuzul de a fi încadrat în serviciul militar al Armatei Sovietice din motive religioase, cade sub incidența art. 3 lit.g) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), și în acest sens prin efectul legii este declarat nevinovat, urmând a fi reabilitat.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare la data declarării recursului în anulare), completul de judecată găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Voloșciuc Vasili în baza art. 77 alin. (1) Cod penal al RSSM, cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, completul de judecată,

D E C I D E:

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General interimar, Nesterov Aliona, casează total sentința Judecătoriei norodnice a raionului Rîșcani din 01 decembrie 1978, cu încetarea procesului penal în privința lui Voloșciuc Vasili Xxxx, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 77 alin.(1) Cod penal al RSSM (red. a. 1961), pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală și cu reabilitarea acestuia, în conformitate cu art. 3 lit. a) a Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992.

Voloșciuc Vasili Boris este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Țurcan Anatolie

Daguța Sergiu

Mânăscurtă Igor